

Obsah

O autorovi	V
Předmluva	VI
Seznam použitých zkratek	XXV

Kapitola I. Účastníci řízení a jejich zástupci	1
1. Pojem „účastník řízení“	1
a) Procesní legitimace, věcná legitimace	1
b) Tři definice účastníků	2
c) Jsou-li účastníky žalobce a žalovaný (§ 90 OSŘ)	3
d) Jsou-li účastníci vymezení druhou a třetí definicí (§ 6 ZŘS)	4
(1) Vznik a zánik účasti na řízení	4
(2) Kdo může být návrhatelem	6
(3) Vedlejší účastenství v „nesporech“	8
2. Způsobilost být účastníkem řízení (procesní subjektivita)	8
a) Kdo má procesní subjektivitu	8
b) Následky nedostatku procesní subjektivity	11
(1) Obecně	11
(2) Počáteční nedostatek procesní subjektivity jako žalobní vada ..	12
c) Vady v označení státu jako účastníka řízení	13
3. Způsobilost jednat před soudem (procesní způsobilost)	14
a) Co znamená schopnost jednat před soudem	14
b) Kdo je způsobilý jednat před soudem	14
c) Jednání právnické osoby	15
(1) Rozdíl mezi jednáním „za“ právnickou osobu (§ 21 OSŘ) a jejím zastoupením (§ 22 a násl. OSŘ)	15
(2) Obecně k osobám jednajícím „za“ právnickou osobu	16
(3) Výčet osob jednajících „za“ právnickou osobu	17
(4) Povinnost prokázat oprávnění k jednání	20
(5) Následky jednání s jinou osobou	21
(6) Rozpor zájmů jednajícího se zájmem právnické osoby	22
d) Jednání za stát	23
e) Jednání za obec a za vyšší územní samosprávný celek	24
4. Zástupci účastníků	25
a) Podstata procesního zastoupení a jeho následky	25
b) Vznik zastoupení. Typy zastoupení	26
c) Obsah zastoupení	27
d) Pojem střetu zájmů zástupce a účastníka	28
e) Zastoupení na základě zákona (§ 22 OSŘ)	29
f) Zastoupení rozhodnutím soudu vzhledem k okolnostem případu (§ 23 OSŘ)	31
g) Zastoupení na základě plné moci (§ 24 a násl. OSŘ)	32
(1) Právní důvod a vznik smluvního zastoupení	32
(2) Druhy smluvního zastoupení	34

(3)	Zánik smluvního zastoupení	35
(4)	Bližší k zastoupení advokátem	36
(5)	Jednání právnické osoby v zastoupení	36
h)	Zastoupení opatrovníkem pro řízení (§ 29 a násl. OSŘ)	37
(1)	Důvody pro ustanovení procesního opatrovníka	37
(2)	Následky neustanovení procesního opatrovníka	38
(3)	Postavení procesního opatrovníka	40
(4)	Koho ustanovit opatrovníkem	42
(5)	Hrozba „nebezpečí z prodlení“ a nemožnost „jiných vhodných opatření“	44
(6)	Procesní opatrovnictví člověka neomezeného na svéprávnosti (§ 29 odst. 3 OSŘ)	45
(i)	Obecně	45
(ii)	Opatrovnictví dosud neustanoveného dědice	45
(iii)	Opatrovnictví účastníka neznámého pobytu	46
(iv)	Opatrovnictví člověka ze zdravotních důvodů	48
(7)	Opatrovnictví právnické osoby (§ 29 odst. 2 OSŘ)	50
i)	Zástupce ustanovený na návrh účastníka (§ 30 OSŘ)	51
(1)	Komu a kdy zástupce ustanovit	51
(2)	Podstata zastoupení podle § 30 OSŘ	51
(3)	Předpoklady pro ustanovení zástupce	53
(4)	K existenci předpokladů pro osvobození od poplatků	54
(5)	„Nezbytná nutnost“ ustanovit zástupce a vztah § 30 OSŘ k § 29 OSŘ	56
(6)	K ustanovení zástupce z řad advokátů	57
5.	Vedlejší účastník	58
a)	Vznik vedlejšího účastenství	58
b)	Povinnost k označení právního zájmu vedlejšího účastníka	59
c)	Rozhodování o přípustnosti vedlejšího účastenství	60
(1)	Obecně	60
(2)	Okamžik, ke kterému soud rozhoduje	60
(3)	Pojem „právního zájmu“ na výsledku řízení	61
d)	Práva a povinnosti vedlejšího účastníka	62
(1)	Samostatnost vedlejšího účastníka	62
(2)	Rozdíl mezi právy a povinnostmi hlavního a vedlejšího účastníka	63
(3)	Omezená vázanost vedlejšího účastníka meritorním rozhodnutím	65
e)	K náhradě nákladů řízení	66
f)	Zánik vedlejšího účastenství	66
6.	Hlavní intervence	68
a)	Podstata hlavní intervence a její vztah k napadenému sporu	68
b)	Petit žaloby o hlavní intervenci	69
c)	Účastníci řízení o hlavní intervenci	70
7.	Společenství účastníků v řízení	70
a)	Obecně	70

b)	Rozdíl mezi samostatným a nerozlučným procesním společenstvím.	71
c)	Částečné nerozlučné společenství	72
d)	Blíže k procesnímu postavení samostatných a nerozlučných společníků	73
e)	Souhlas nerozlučného společníka s procesním úkonem	75
	(1) Pojem souhlasu	75
	(2) Završené a nezavršené nerozlučné procesní společenství	76
f)	Náklady řízení a procesní společenství	77
8.	Změny v okruhu účastníků civilního sporu	78
a)	Dělení změn v okruhu účastníků	78
b)	Změny spočívající v okolnostech nastalých před zahájením řízení.	79
	(1) Společné zásady pro vyhovění návrhům na záměnu a přistoupení	79
	(i) Kdy navrhopvat záměnu a kdy přistoupení	79
	(ii) Přednost záměny před přistoupením	80
	(iii) Forma a charakteristika procedury.	80
	(iv) Předpoklady pro vyhovění návrhu na záměnu nebo přistoupení	82
	(2) Specifika záměny (§ 92 odst. 2 OSŘ)	85
	(i) Získání stanoviska k návrhu.	85
	(ii) Rozhodování o náhradě nákladů	85
	(3) Specifika přistoupení (§ 92 odst. 1 OSŘ)	86
	(i) Výzva soudu a případný nesouhlas	86
	(ii) Potřeba upravit žalobní petit	86
	(iii) Ke konkurenci přistoupení (§ 92 odst. 1 OSŘ) a procesního nástupnictví (§ 107a OSŘ)	87
c)	Změny spočívající v okolnostech, které nastaly po zahájení řízení – změna účastníka z důvodu tzv. singulární sukcese (§ 107a OSŘ)	88
	(1) Podstata změny účastníka na základě singulární sukcese	88
	(2) Předpoklady pro vyhovění návrhu.	89
	(3) Omezená vázanost soudu usnesením podle § 107a OSŘ	91
	(4) K průběhu „miniřízení“ podle § 107a OSŘ.	92
	(5) Procesní následky změny účastníků na základě singulární sukcese.	93
	(6) Zákaz zneužití návrhu podle § 107a OSŘ.	94
d)	Změny v okruhu účastníků prováděné z moci úřední (§ 107 OSŘ)	95
	(1) Podstata nahrazení účastníka na základě univerzální sukcese.	95
	(2) Předpoklady pro rozhodnutí o procesním nástupnictví na základě univerzální sukcese	96
	(3) Povaha věci	96
	(4) Kdo je nástupcem	97
	(i) Nástupce člověka.	97

(ii) Nástupce právnické osoby	99
(5) K průběhu „miniřízení“ podle § 107 OSŘ.	99
(6) Procesní následky změny účastníků na základě univerzální sukcese.	100
Kapitola II. Procesní úkony účastníků.	102
1. Pojem procesního úkonu a jeho následky	102
2. Čas a místo pro uskutečnění procesního úkonu.	105
3. Hmotněprávní úkon uskutečněný po zahájení řízení.	106
4. Vázanost subjektů řízení procesními úkony účastníků	108
5. Vázanost subjektů řízení procesními úkony soudu	109
6. Forma procesních úkonů	109
7. Posuzování obsahu procesního úkonu účastníka.	110
a) Povinnost uskutečnit úkon jen výslovně	110
b) Požadavek na nepodmíněnost procesního úkonu.	111
c) Obsahuje-li podání více procesních úkonů	113
d) Tzv. teorie projevu	113
(1) Následky teorie projevu na výklad procesních úkonů účastníka	113
(2) Meze teorie projevu.	115
8. Pojem procesního podání.	117
a) Obecně	117
b) Elektronické podání	117
(1) Pojem elektronického podání, jejich dělení.	117
(2) Kvalifikované elektronické podání	118
(i) Společný výklad.	118
(ii) K podání uskutečněnému prostřednictvím ISDS.	119
(iii) K podání opatřenému uznávaným elektronickým podpisem	120
(3) Prosté elektronické podání.	120
9. Přijímání podání účastníků.	121
10. Náležitosti podání	122
11. Odstraňování vad podání	126
a) Vada podání versus podmínka řízení	126
b) „Multipodání“	127
c) Nepřiložené listiny	127
d) Nezaviněné vady podání	128
e) Procesní postup při odstraňování vad podání	128
(1) Nezhoditelnost vady samospádem	128
(2) Kdy se vady musejí odstraňovat	129
(3) Výzva k odstranění vad podání	130
(4) Reakce účastníka na výzvu	131
(5) Dvojitý možný následek neodstranění vad podání.	131
(6) K usnesení o odmítnutí podání pro vady.	132
(7) Následky odstranění vad	132

Kapitola III. Procesní úkony soudu	134
1. Kdy samosoudce, kdy senát, kdy předseda senátu.	134
2. Forma procesních úkonů soudu	134
3. Doručování soudních písemností.	136
a) Úvodem	136
b) Obecně kam a jak se doručuje	137
c) Adresa pro doručování.	137
(1) K datové schránce	137
(2) K adrese, kterou si účastník zvolil pro účely doručování	139
(3) K evidenční adrese pro doručování	140
d) Kdy soud doručuje účastníku a kdy jeho zástupci	141
e) Průběh doručování poštou	143
(1) Doručující orgán, osoba pověřená doručením	143
(2) Doručování do vlastních rukou	144
(i) Co se doručuje do vlastních rukou	144
(ii) Průběh doručování do vlastních rukou	145
(3) Doručování „jiných písemností“	148
(i) Co je „jiná písemnost“	148
(ii) Průběh doručování „jiných písemností“	148
f) Průběh doručování prostřednictvím ISDS	149
g) Doručování na e-mailovou adresu	151
h) Neúčinnost doručení	152
(1) Dva typy neúčinnosti doručení	152
(2) Relativní neúčinnost doručení	153
(i) Okolnosti, které musí adresát tvrdit a prokazovat	154
(ii) „Neseznámení se“ s doručenou písemností	155
(iii) „Omluvitelný důvod“ pro neseznámení se s doručenou písemností	155
(iv) Zbavení možnosti zareagovat na písemnost soudu	157
(v) Včasnost návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení	158
(vi) Zvláštnosti rozhodování o neúčinnosti podle ZŘS	158
Kapitola IV. Činnost účastníků před zahájením meritorního řízení	160
1. Smír	160
a) K přétorskému smíru	160
(1) Příslušnost soudu	160
(2) Účinky podání návrhu	160
(3) Náležitosti návrhu na schválení přétorského smíru	161
(4) Rokování o přétorském smíru	161
(5) Povinnost k placení soudního poplatku	163
b) Ke smíru uvnitř meritorního řízení	163
(1) Jen relativní povinnost soudu usilovat o smírné řešení	163
(2) Neúspěch pokusu o smír	164
(3) Složení soudu při rozhodování o návrhu na schválení smíru	164
c) Ke všeobecným pravidlům procedury schvalování smíru	164

(1)	Smírná dohoda předkládaná ke schválení soudu.	164
(2)	Forma rozhodnutí o smíru	165
(3)	Smír přesahující předmět řízení.	165
(4)	Částečný smír	166
(5)	Smír jako dohoda o budoucích právech a povinnostech	166
(6)	Účinky pravomocného usnesení o schválení smíru.	167
(7)	Náklady řízení o schválení smíru	168
(8)	Smír, jehož obsahem je rozhodčí smlouva	169
(9)	Je-li podkladem pro smír mediační dohoda.	170
(10)	Předpoklady pro schválení smíru	170
	(i) Existence návrhu účastníků na schválení smíru.	171
	(ii) Povaha věci	171
	(iii) Rozpor dohody s hmotněprávními předpisy	173
(11)	Řízení o zrušení smíru (§ 99 odst. 3 OSŘ)	175
(12)	Obnova řízení skončeného smírem	177
2.	Předběžné opatření.	178
a)	Smysl předběžného opatření	178
b)	Předběžné opatření po skončení meritorního řízení.	179
c)	Konkurence s jinou procedurou	179
d)	Dvojitý procesní režim předběžných opatření	180
	(1) V zásadě shodná úprava.	180
	(2) „Drobné“ rozdíly	180
	(i) Obecně	180
	(ii) Stanovení lhůty pro zahájení meritorního řízení nebo doby omezených účinků „předběžka“	181
e)	Postup soudu při rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření.	182
	(1) Podpůrné využití ostatních částí OSŘ	182
	(2) Pravomoc a příslušnost soudu	182
	(3) Poplatková povinnost	183
	(4) Překážka věci pravomocně rozhodnuté	183
	(5) Účastníci řízení o předběžném opatření	184
	(6) Náležitosti návrhu na vydání předběžného opatření	185
	(7) Lhůta pro rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření	187
	(8) Forma a způsob rozhodnutí o předběžném opatření	187
	(i) Obecně	187
	(ii) Rozhodnutí o nákladech řízení o „předběžku“	188
	(9) Oznámení usnesení o předběžném opatření (§ 76c OSŘ).	188
	(10) Vykonatelnost a závaznost předběžného opatření	189
f)	Charakter povinnosti uložené předběžným opatřením.	190
g)	Důvody pro vydání předběžného opatření	191
	(1) Obecně	191
	(2) K materiálním předpokladům	191
	(i) Poměrování zájmů navrhovatele a odpůrce	191
	(ii) Přiměřená míra jistoty o důvodnosti žaloby	193

(3)	K formálním (zákonným) předpokladům pro vydání předběžného opatření	193
(i)	K potřebě prozatímní ochrany faktických poměrů mezi účastníky	194
(ii)	K obavě z ohrožení výkonu meritorního rozhodnutí	196
h)	Povinnost ukládaná předběžným opatřením třetí osobě	197
i)	Zjišťování skutečností podstatných pro rozhodnutí o předběžném opatření	198
(1)	Kdo co osvědčuje a prokazuje	198
(i)	Obecně	198
(ii)	Prokazování (osvědčování) důvodů pro vydání předběžného opatření	199
(iii)	Osvědčování možnosti a přiměřenosti povinnosti ukládané předběžným opatřením	200
(iv)	Osvědčování skutečností, „které jsou rozhodující“	201
(v)	Skutečnosti „navíc“, jde-li o „předběžko“ před zahájením řízení	201
(2)	Dokdy se osvědčuje a prokazuje	202
j)	Jistota	205
(1)	Povinnost složit jistotu	205
(2)	Výluky z povinnosti složit jistotu	206
(i)	Obecně	206
(ii)	K osvobození od jistoty ve věcech výživného a věcech pracovních	207
(iii)	K osvobození od jistoty pro splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků	207
(iv)	K osvobození od jistoty pro nebezpečí z prodlení	210
(3)	Navýšení jistoty	210
(i)	Kdy na návrh a kdy bez návrhu, dokdy lze stanovit doplatek na jistotě	210
(ii)	Důvody pro navýšení jistoty	211
(4)	Vrácení jistoty	213
k)	Následky nesplnění povinnosti uložené předběžným opatřením	214
l)	Zánik předběžného opatření	214
(1)	Zánik předběžného opatření ze zákona	215
(2)	Zrušení předběžného opatření soudem	215
(3)	Rozhodnutí o odvolání, jestliže předběžné opatření již zaniklo nebo bylo zrušeno	217
m)	Výkon předběžného opatření	219
n)	Náhrada újmy způsobené předběžným opatřením	219
(1)	Obecně	219
(2)	Pojem „škody“ a „újmy“. Předpoklady pro vznik odpovědnosti za újmu	220
(3)	Liberační důvod	221
(4)	Subjekty povinné k náhradě škody	221
(5)	Procedura rozhodování podle § 77a OSŘ	222

3. Zajištění důkazu	223
a) Pojem důkazu ve smyslu § 78 a 102 OSŘ	223
b) Řízení o zajištění důkazu	224
(1) Příbuznost s institutem předběžného opatření	224
(2) Poplatková povinnost	225
(3) Příslušnost soudu	225
(4) Aktivní legitimace k podání návrhu	225
(5) Účastníci řízení	226
(6) Náležitosti návrhu	226
(7) Dokdy a kdo může uvádět skutečnosti podstatné pro rozhodnutí	227
(8) Překážka věci pravomocně rozhoduté	227
(9) Rozhodnutí o zajištění důkazního prostředku	228
(i) Kdo rozhoduje	228
(ii) Forma rozhodnutí	228
(iii) Obsah výroku	228
(10) Realizace rozhodnutí o zajištění důkazu	229
(i) Obecně	229
(ii) Přítomnost účastníků při zajištění důkazu	230
(iii) Provedení zajištěného důkazu v meritorním řízení	230
(11) Placení a náhrada nákladů na zajištění důkazu	231
(12) Specifika řízení o zajištění důkazu po zahájení meritorního řízení	232
c) Předpoklady pro zajištění důkazu	232
d) Specifika zajištění důkazu znaleckým posudkem	234
e) Kdy podat návrh na zajištění důkazu a kdy na vydání předběžného opatření	235
f) Zajištění důkazu notářským nebo exekutorským zápisem	235
g) K zajištění důkazního prostředku ve věcech práv z duševního vlastnictví (§ 78b a násl.)	236
h) Ke zpřístupnění důkazního prostředku ve věcech náhrady škody v oblasti hospodářské soutěže	237
4. Předžalobní výzva (§ 142a OSŘ)	238
a) Obecně k aplikovatelnosti § 142a OSŘ	238
b) Širší smysl předžalobní výzvy i v návaznosti na § 143 OSŘ	239
c) Aplikace § 142a v řízeních konaných podle ZŘS	241
d) Předžalobní výzva a rozhodčí řízení	241
e) Obsah předžalobní výzvy	241
f) Účinky předžalobní výzvy	244
g) Předžalobní výzva jako výhradně samostatný úkon	244
h) Předžalobní výzva při postoupení pohledávky a při změně v okruhu účastníků	245
i) Doručování výzvy	246
(1) Pojem „zaslání“ výzvy	246
(2) Doručování při pluralitě na straně dlužnické a věřitelské	246
(3) Adresa pro doručení výzvy	247

(4) Režim prokazování splnění povinnosti k předžalobní výzvě ..	249
j) Výjimky z nutnosti uskutečnit předžalobní výzvu ..	251
k) Náhrada nákladů za předžalobní výzvu ..	254
(1) Předžalobní výzva jako náklad pozdějšího sporu, nebo jako hmotněprávní nárok? ..	254
(2) Za kolik? ..	254
(3) Potřeba účelnosti tzv. kvalifikované výzvy, a to včetně její formy ..	256
Kapitola V. Podmínky řízení a jejich zkoumání ..	257
1. Pojem podmínek řízení. Jejich členění ..	257
2. Hierarchie podmínek řízení ..	258
3. Podmínky řízení na straně soudu ..	259
a) Nedostatek pravomoci ..	259
(1) Pojem pravomoci, postup při jejím nedostatku ..	259
(2) Spory s veřejnoprávním přesahem ..	261
(3) Uplatnění práva na náhradu škody vzniklé veřejnoprávní činností státu ..	262
(4) Soud versus správní orgán aneb kompetenční spory ..	262
(i) Podstata kompetenčního sporu ..	262
(ii) Řízení o kompetenčním sporu ..	264
(5) Soud versus rozhodce ..	264
(i) Procesní následky rozhodčí smlouvy ..	264
(ii) Blíže k posouzení platnosti rozhodčí smlouvy ..	265
(iii) K potřebě nařídit jednání ..	267
(iv) Obsah, forma a následky rozhodnutí o námítce rozhodčí smlouvy ..	267
b) Nedostatek příslušnosti ..	267
(1) Věcná příslušnost ..	267
(i) Pojem věcné příslušnosti ..	267
(ii) Věcná příslušnost jako „hard“ podmínka řízení ..	268
(iii) Perpetuatio fori ..	268
(iv) Rozhodování o věcné příslušnosti ..	269
(2) Místní příslušnost ..	270
(i) Pojem místní příslušnosti ..	270
(ii) Místní příslušnost jako „soft“ podmínka řízení ..	270
(iii) Perpetuatio fori ..	271
(iv) Rozhodování o místní příslušnosti ..	271
(v) Okolnosti podstatné pro stanovení místní příslušnosti ..	273
(3) Funkční příslušnost ..	283
4. Podmínky řízení na straně účastníků a jejich zástupců ..	284
a) Nedostatek procesní subjektivity ..	284
(1) Co je procesní subjektivita ..	284
(2) Následky nedostatku subjektivity ..	284
(3) Zkoumání existence účastníka z moci úřední ..	285
(4) Když žalobce nedopatřením označí nonsubjekt ..	286

b)	Nedostatek způsobilosti jednat před soudem	287
(1)	Co je procesní způsobilost	287
(2)	Následky nedostatku procesní způsobilosti	287
c)	Nedostatek procesní subjektivity nebo procesní způsobilosti na straně zástupce	288
(1)	Vznik oprávnění k zastupování	288
(2)	Druhy vad v zastoupení	288
(3)	Následky vady v zastoupení	289
(4)	Postup při nedoložení zástupčího oprávnění	289
(5)	Postup při nezpůsobilosti zástupce k řádnému zastoupení	290
5.	Tzv. negativní podmínky řízení	291
a)	Překážka věci pravomocně rozhodnuté	291
(1)	Kdy jde o totožný předmět řízení	291
(2)	Výhrada <i>rebus sic stantibus</i>	292
(3)	Překážka věci pravomocně rozhodnuté u nemeritorních rozhodnutí	293
(4)	Rozhodčí nález na základě neplatné rozhodčí smlouvy jako věc rozsouzená?	293
(5)	Následky existence notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti	294
b)	Překážka věci zahájené	295
c)	Umělá překážka věci zahájené (a rozsouzené)	295
6.	Podmínka zaplacení soudního poplatku	296
Kapitola VI. Žaloba a dispozice s předmětem řízení		298
1.	Pojem žaloby	298
2.	Účinky zahájení řízení	298
3.	Náležitosti žaloby	301
a)	Forma žaloby	301
b)	Přírozené a formální náležitosti žaloby	302
c)	Obecně k posuzování, zda žaloba má vady	302
d)	K identifikaci účastníků řízení	303
(1)	Kdy je účastník dostatečně identifikován	303
(2)	Kdy nedostatečné označení účastníka nevede k odmítnutí žaloby	304
(3)	Nejistota o existenci řádně označeného účastníka	305
e)	K vylíčení skutkových okolností	306
(1)	Potřeba identifikovat skutek	306
(2)	Skutek vylíčený odkazem na listinu	308
(3)	Řádné vylíčení skutku jako relativní pojem	309
(4)	Vzájemný rozpor v údajích uvedených v žalobě	310
(5)	Žaloba i jako sdělení o okolnostech odůvodňujících podmínky řízení?	311
(5)	Požadavek na skutková vylíčení, má-li soud rozhodnout bez dokazování	311
f)	K žalobnímu petitu	312

(1) Pojem petitu	312
(2) Možnost přeformulování petitu soudem	312
(3) Přirozené meze určitosti žalobního petitu	313
(4) „Vada“ petitu způsobená nezaviněným informačním deficitem žalobce	313
(5) Objektivně nesplnitelný požadavek	315
g) K vymezení soudu, který má o žalobě rozhodnout	316
h) Ke stvrzení, že žaloba je úkonem žalobce	317
(1) Smysl podpisu a odstranění nedostatku podpisu	317
(2) Podpis a jeho náhražky	317
4. Změna žaloby	318
a) Obecně ke změně žaloby	318
b) Specifické situace	320
(1) Změna žaloby jako reálné zpětvzetí a uplatnění nového požadavku	320
(2) Uplatnění dalšího důvodu pro vyhovění žalobě	321
(3) Objektivní kumulace nároků versus změna žaloby	322
(4) Plnění ze smlouvy versus bezdůvodné obohacení	323
c) Účinky změny žaloby	325
d) Forma návrhu na připuštění změny žaloby	326
e) Procedura rozhodování o změně žaloby	326
f) Předpoklady pro vyhovění návrhu na změnu žaloby	328
g) Změna žaloby po podání odvolání	329
h) Vztah změny žaloby k podmínkám řízení	330
i) Překážka věci pravomocně rozhodnuté	331
5. Zpětvzetí žaloby	331
a) Pojem zpětvzetí	331
b) Forma a obsah zpětvzetí	332
c) Zpětvzetí zpětvzetí	333
d) Vztah zpětvzetí k ostatním důvodům pro zastavení řízení	333
e) Forma a způsob rozhodnutí o zpětvzetí	333
f) Neúčinnost zpětvzetí	334
(1) Obecně k důvodům pro vyslovení neúčinnosti zpětvzetí	334
(2) Blíže k nesouhlasu žalovaného se zpětvzetím žaloby	336
g) Účinky zastavení řízení pro zpětvzetí	338
h) Zvláštnosti zpětvzetí v řízeních konaných podle ZŘS	338
Kapitola VII. Řízení před soudem prvního stupně	340
1. Průběh nezkráceného (standardního) řízení před soudem prvního stupně	340
a) Příprava jednání	340
(1) Obecně k přípravě jednání	340
(2) Fáze přípravy jednání	342
b) Podrobněji k využití mediace	344
c) Standardní (ústní) jednání v nalézacím řízení sporném (§ 115 a násl. OSŘ)	345

(1) Obecná charakteristika	345
(2) Předvolání k jednání	347
(3) Žádost o odrok	347
(4) Lhůta pro přípravu k jednání	348
(5) Vedení a průběh jednání	349
d) Institut podpůrce	351
e) Spojení věcí a vyloučení věci	353
(1) Spojení a vyloučení na základě rozhodnutí	353
(2) Spojení věcí ze zákona (bez usnesení soudu)	355
(3) Vyloučení věci	355
f) Blíže k přípravnému jednání	355
(1) Obecný výklad	355
(2) Fáze přípravného jednání	357
(3) Následky nedostavení se k přípravnému jednání	358
(4) Srovnání koncentrací a následků nedostavení se podle § 114c OSŘ a podle § 118b odst. 1 OSŘ	361
(5) Slabé stránky přípravného jednání	362
g) Jiný soudní rok	363
(1) Obecný výklad	363
(2) Jiný soudní rok jako náhrada za přípravné jednání	364
(3) Jiný soudní rok jako alternativa standardního jednání	364
(4) Dokazování při jiném soudním roku	365
2. Odchylky od standardního projednání věci	365
a) Kvalifikovaná výzva k vyjádření	366
(1) Obecný výklad	366
(2) Předpoklady pro vydání kvalifikované výzvy	367
(i) Předpoklady plynoucí ze vztahu kvalifikované výzvy k jiným procesním institutům	367
(ii) Předpoklady pro vydání (pro účinnost) kvalifikované výzvy uvedené v § 114b OSŘ	369
(iii) Kvalifikovaná výzva a eventuální petit	373
(3) Doručování výzvy a s ní souvisejících písemností	374
(4) Reakce na kvalifikovanou výzvu	375
(i) Osoba oprávněná na výzvu zareagovat	375
(ii) Adekvátní reakce na kvalifikovanou výzvu	376
(iii) Následky nedodržení lhůty pro podání vyjádření	379
(5) Kvalifikovaná výzva uskutečněná v rámci platebního rozkazu	382
(6) Fikce uznání a věcný záměr civilního řádu soudního	383
b) Vyhlášení rozsudku bez jednání	385
(1) Podmínky pro vynesení rozsudku bez jednání	386
(2) Předběžné posouzení skutku	387
c) Rozkazní řízení	388
(1) Obecný výklad	388
(2) Prostý platební rozkaz	389
(i) Obecně k prostému platebnímu rozkazu	389

(ii)	Předpoklady pro vydání platebního rozkazu	389
(iii)	Obsah platebního rozkazu	392
(iv)	Postup soudu po vydání platebního rozkazu	393
(v)	Účinky odporu	393
(vi)	K rozhodování o nákladech rozkazního řízení	396
(3)	Elektronický platební rozkaz	397
(4)	Evropský platební rozkaz	400
(5)	Směnečný a šekový platební rozkaz	404
(i)	Obecný výklad ke směnečnému a šekovému platebnímu rozkazu	404
(ii)	Námítky způsobující úplné nebo částečné zrušení směnečného (šekového) platebního rozkazu	406
Kapitola VIII.	Dokazování v civilním sporu	413
1.	Čeho se týkají normy upravující dokazování	413
a)	Obecně k pravidlům pro vymezení a rozdělení důkazního břemene	413
b)	Obecně k pravidlům upravujícím tzv. míru důkazu	416
2.	Proces poznávání pro rozhodnutí podstatných skutečností	417
a)	Pojem a předmět procesního poznávání	417
b)	Procesní dokazování	419
c)	Procesní formování skutkových zjištění	420
d)	Tvorba a prověřování skutkových zjištění	422
e)	Dokazování versus hodnotové právní normy	429
f)	Úkony soudu a účastníků omezující předmět procesního dokazování – vymezení tzv. nesporných (neprokazovaných) skutečností	431
(1)	Stvrzení žaloby	432
(2)	Shodné skutkové tvrzení	433
(3)	Soudem schválený smír	435
(4)	Omisivní jednání žalovaného	436
(5)	Procesní instituty umožňující rozhodnout ve věci samé bez jednání	437
g)	Omezení procesního dokazování skrze instituty neupravující dokazování	438
h)	Tzv. „částečná“ řízení	439
i)	Exekuční tituly vydané mimo rámec procesního zjišťování	440
j)	Zvláštnosti dokazování ve vykonávacím řízení	441
k)	Dokazování procesních skutečností	443
3.	Břemeno tvrdit a prokazovat v civilním sporu	446
a)	Rozdíl mezi povinností a břemenem tvrdit a prokazovat	446
b)	„Volná“ úvaha soudce, nebo normativní pravidlo?	447
c)	Pravidla pro rozdělení břemene tvrdit a prokazovat	449
(1)	Břemeno tvrzení a prokazování okolností ve vlastní prospěch	449
(i)	Vymezení a doložení základního pravidla	449

(ii)	Aplikace základního pravidla ve sporech o vrácení plnění z neznámého právního důvodu	450
(iii)	Tzv. protidůkaz.	451
(2)	Pravidlo o neprokazování dlouhodobé neexistence.	455
(3)	Informační deficit způsobující nezaviněnou skutkovou a důkazní nouzi	457
(4)	Zvláštní právní normy upravující rozvržení povinnosti tvrdit a prokazovat.	460
d)	Procesní vývoj povinnosti (břemene) tvrdit a prokazovat	461
(1)	Příčiny vývoje povinnosti tvrdit a prokazovat.	462
(2)	K postupné konkretizaci povinnosti tvrdit a prokazovat.	464
(3)	Základní skutečnosti. Rozhodnutí určující skutečnosti	466
4.	Míra důkazu. Využití zásady non liquet (není zřejmé)	467
a)	Pojem míry důkazu	467
b)	Teorie versus praxe	467
c)	Postup vedoucí k případnému závěru „non liquet“	470
d)	Míra důkazu při využití tzv. nepřímých důkazních prostředků nebo při absenci primárního důkazního prostředku	471
e)	Výjimky z obecného následku „non liquet“	472
f)	K volnému hodnocení důkazů	475
(1)	Zeslabení míry důkazu poté, co soud dospěl k závěru „non liquet“	475
(2)	Závěr o nevěrohodnosti důkazního prostředku	476
(3)	Zásada bezprostřednosti jako předpoklad pro volné hodnocení důkazů?	476
5.	Poučovací povinnost soudu	477
a)	Aktuální význam poučovací povinnosti soudu	477
b)	Dotazovací aktivita soudu	478
c)	Obecně k poučovací povinnosti	479
d)	Poučovací povinnost procesní	480
e)	Poučovací povinnost o hrozícím neúspěchu ve sporu (§ 118a odst. 1 až 3 OSŘ)	481
(1)	Obecná charakteristika	481
(2)	Poučení jako komplexní a konkrétní sdělení.	482
(3)	Provázanost mezi poučením a koncentrací	483
(4)	Objektivní povinnost k poučení.	484
(5)	K jednotlivým důvodům poučení o hrozícím neúspěchu v řízení	485
(i)	Poučení o neunášení povinnosti tvrdit (§ 118a odst. 1 a 2 OSŘ).	485
(ii)	Poučení o neunášení povinnosti prokazovat (§ 118a odst. 3 OSŘ)	490
(6)	Kdy soud nepoučuje o hrozícím neúspěchu	492
(i)	Obecná pravidla	492
(ii)	K zásadě nepřekvapivosti soudního rozhodování	493
(7)	Specifické situace	496

(i)	„Multipoučení“ aneb je možné poučit najednou jak žalobce, tak žalovaného?	496
(ii)	Má soud účastníka dopoučit o tom, že neuvěřil „jeho“ svědkovi?	497
(8)	Exkurz k poučení před odvolacím soudem	498
(9)	Nenaplnění poučovací povinnosti jako dovolací důvod	498
(10)	Poučovací povinnost mimo sporné řízení	499
6.	Koncentrace civilního sporu	499
a)	Obecný výklad	499
b)	Formální a materiální podstata koncentrace	501
c)	Problém nezralé (předčasné) koncentrace	504
d)	Do jaké míry je koncentrací vázán soud?	505
e)	Výjimky z režimu koncentrace	507
(1)	Základní charakteristika výjimek prorážejících koncentrací	507
(2)	Ke konkrétním výjimkám prorážejícím koncentraci	509
(3)	Ke skutečnostem a důkazům, které účastníci nemohli uplatnit „bez své viny“	510
(4)	Ke skutečnostem a důkazům zpochybňujícím věrohodnost dosud provedených důkazních prostředků	512
(5)	K důkazům o skutečnostech, které nastaly až po skončení prvního nebo přípravného jednání	514
(6)	Obsahově nové poučení o konkrétních důvodech hrozícího neúspěchu ve sporu	514
(7)	Specifické situace	515
(i)	Lze po koncentraci odstoupit od shodných skutkových tvrzení?	515
(ii)	Je možné zpětvzetí žaloby po koncentraci?	515
(iii)	Jak je to s náhodně zjištěnými skutečnostmi?	515
Kapitola IX.	Důkazní prostředky a jejich provádění	517
1.	Pojem důkazního prostředku. Dělení důkazních prostředků	517
2.	Nepřípustné důkazní prostředky	518
a)	Nepřípustnost plynoucí z povinnosti mlčenlivosti	519
(1)	Obecně	519
(2)	Utajovaná skutečnost	519
(3)	Jiná zákonem uložená a uznávaná povinnost mlčenlivosti	520
(4)	Nemožnost prolomení mlčenlivosti. Specifické situace	521
b)	Nepřípustnost plynoucí z práva na ochranu osobnosti	522
c)	Nepřípustnost odůvodněná nebezpečím trestního stíhání	524
d)	Důkazní prostředky nepřípustné pro poměr nositele informace k věci	524
e)	Důkazní prostředky obcházející zásadu bezprostřednosti	524
3.	Společné zásady při provádění důkazních prostředků	526
a)	Obecně ke způsobu provádění důkazních prostředků	526
b)	Právo účastníka být přítomen při provádění důkazních prostředků	528
c)	Právo účastníka vyjádřit se k důkazním prostředkům	530

d) Kdy se výjimečně nedokazuje při jednání	532
e) Zachycení obsahu důkazního prostředku	533
4. Ediční povinnost	534
5. Provádění zákonem upravených důkazních prostředků	536
a) Důkazní prostředky sloužící k poznání prokazované skutečnosti	536
(1) Listiny	536
(i) Pojem listinného důkazního prostředku. Elektronický dokument	536
(ii) Vyvratitelná domněnka pravosti a správnosti	538
(iii) Podpis listiny a jeho důkazní následky	539
(iv) Náhrada podpisu mechanickými prostředky	540
(v) Nepodepsané listiny se stejnou důkazní silou jako listiny podepsané	541
(vi) Důkazní síla veřejných listin	541
(vii) Vlastní provedení listinného důkazu	544
(2) Výpověď svědka	546
(i) Obecně	546
(ii) Zjištění totožnosti svědka	547
(iii) Poučení svědka	547
(iv) Zjištění věrohodnosti svědka	548
(v) Výpověď svědka k věci	550
(vi) Ukončení výpovědi svědka	550
(3) Výpověď vedlejšího účastníka	551
(4) Výpověď zástupce účastníka	551
(5) Výpověď účastníka	552
(i) Podmínky pro výslech účastníka	552
(ii) Průběh výslechu účastníka	553
(iii) Postavení a výslech statutára	554
(iv) Postavení a výslech bývalého statutára	555
(6) Ohledání	555
(i) Pojem ohledání a zpřístupnění věci	555
(ii) Průběh ohledání	557
b) Důkazní prostředky sloužící k pochopení dokazované skutečnosti	558
(1) Co je odborná znalost, druhy odborných důkazních prostředků	558
(2) Odborné vyjádření	559
(3) Znalecký posudek	561
(i) Kdo je znalcem	561
(ii) Konzultant	562
(iii) Důvody pro vypracování znaleckého posudku	563
(iv) Specifické typy znaleckých posudků	563
(v) Znalecký posudek na návrh, nebo z moci úřední?	564
(vi) Znalecký posudek a koncentrace řízení	567
(vii) K formálním náležitostem znaleckého posudku	568
(viii) Interpretace a využití odborných závěrů znalce	569
(ix) Činnost soudu a znalce před podáním výpovědi	572

(x)	Povinnost účastníků k součinnosti	573
(xi)	Průběh výpovědi znalce	574
(xii)	Znalecký posudek předložený stranou	575
Kapitola X.	Soudní rozhodnutí	580
1.	Druhy soudních rozhodnutí	580
2.	K odůvodnění rozsudku	581
a)	Obecně k náležitostem rozsudku	581
b)	Struktura odůvodnění rozsudku	581
c)	Následky nedostatečného odůvodnění	582
3.	Nedostatek odůvodnění u usnesení	583
4.	Právní moc rozhodnutí	584
a)	Co se musí stát, aby rozhodnutí nabylo „právní moci“	585
b)	Jak je to u rozsudku	585
c)	Jak je to u usnesení	585
d)	Vlastnosti, kterých nabývá rozhodnutí, které je „v právní moci“	586
e)	Bližší k pojmu téže věci	589
(1)	Pojem téže věci v pravém smyslu	589
(2)	Již dříve soudem vyřešená předběžná otázka	591
f)	Prolomení právní moci rozsudku změnou poměrů	593
(1)	Zákonná výhrada <i>rebus sic stantibus</i>	594
(i)	Co je předmětem řízení, výrok rozsudku	594
(ii)	Pojem dávky a splátky	595
(iii)	Bližší k pojmu změny poměrů pro změnu dávek nebo splátek	596
(2)	Zamítnutí žaloby „pro tentokrát“ (přirozená výhrada <i>rebus sic stantibus</i>)	598
5.	Vykonatelnost soudního rozhodnutí	600
a)	Pojem vykonatelnosti a jeho srovnání s pojmem závaznosti	600
b)	Okamžik nabytí vykonatelnosti	601
c)	Prosazení vykonatelnosti jen skrze vůli oprávněného	602
d)	K pojmu materiální a formální vykonatelnosti	603
Kapitola XI.	Náklady řízení	605
1.	Pojem nákladů řízení	605
a)	Náklady účastníků	605
b)	Náklady státu	606
c)	Rozdíl mezi „placením“ a „náhradou“ nákladů	607
d)	Předpoklad „vynaložení“ nákladů	607
2.	Účelně vynaložené náklady řízení	608
a)	Obecně k pojmu „účelnosti“	608
b)	Účelnost nákladů na advokáta	608
3.	Částečné břemeno tvrdit a prokazovat náklady	612
4.	Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení	614
a)	Konstitutivnost rozhodnutí	614
b)	Výrok	614

c)	Požadavky na odůvodnění	615
d)	Povinnost soudu signalizovat rozhodnutí o nákladech	616
5.	Náhrada nákladů řízení v civilním sporu	616
a)	Rozhodování o nákladech mezi účastníky	617
(1)	Rozhodování o nákladech při pluralitě účastníků	617
(2)	Rozhodování o nákladech při meritorním skončení věci (§ 142 OSŘ)	617
(i)	Předmět sporu pro účely rozhodování o nákladech řízení	617
(ii)	Základní pravidlo míry úspěchu ve sporu	620
(iii)	Výjimky ze zásady rozhodování podle míry úspěchu ve sporu	621
(3)	Rozhodování o nákladech při nemeritorním skončení věci (§ 146 OSŘ)	641
(i)	Základní pravidlo	641
(ii)	Poznámka k rozhodnutí o nákladech při odmítnutí žaloby	642
(iii)	Zavinění na zastavení řízení, aniž by došlo ke zpětvzetí žaloby	642
(iv)	Zavinění na zastavení řízení při zpětvzetí žaloby	644
(4)	Rozhodování o nákladech řízení po částečném zastavení pro zpětvzetí	648
b)	Rozhodování o nákladech státu	650
(1)	Co jsou náklady státu	650
(2)	Důvody pro jejich nepřiznání	650
(3)	Kdy jsou u účastníka splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků	652
(4)	Vliv okolností odůvodňujících jen částečné osvobození od soudních poplatků	653
6.	Náhrada nákladů řízení podle ZŘS	654
a)	Trojí režim práva na náhradu nákladů řízení mezi účastníky	654
b)	K náhradě nákladů ve výhradně návrhových řízeních	657
c)	Právo na náhradu nákladů v řízeních zahajovaných i bez návrhu a ve statusových věcech manželských a partnerských	659
(1)	Vztah mezi § 23 a 24 ZŘS	659
(2)	Obecné pravidlo o náhradě nákladů mezi účastníky	659
(3)	Výjimky z obecného pravidla – dvojí typ výjimek	660
(4)	Pojem „okolnosti případu“ (§ 23 věta druhá ZŘS)	661
(5)	Svévolné a zjevně bezúspěšné uplatňování práva (§ 24 ZŘS)	663
	Seznam citované literatury	665
	Věcný rejstřík	679